

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСИ“

ЗА СПЕЦ: „Международни икономически отношения“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Георги Маринов)
2. ....
(доц. д-р В. Димитрова)
3. ....
(гл. ас. д-р Ал. Шиваров)

**Ръководител катедра: .....
„Международни икономически отношения“ (доц. д-р Георги Маринов)**

I. АНОТАЦИЯ

Курсът въвежда в проблематиката на международните финанси. Разглеждат се същността и характеристиките на международната валутна система, нейната еволюция, валутните курсове и техните детерминанти, техниките за прогнозиране на валутните курсове, валутните пазари и сделките, осъществявани на тях, финансирането на международната търговия и дейността на международните финансови организации. Особено място се отделя на ролята и мястото на европейската валутна интеграция. Стремежът е да се формират у студентите умения за анализ на състоянието на международната валутна система и формирането на валутните курсове, както и придобиване на практически познания по финансиране на международната търговия.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ТЕМА 1. МЕЖДУНАРОДНА ВАЛУТНА СИСТЕМА		4	2	
1.1	Обща характеристика, същност и елементи на МВС			
1.2	Еволюция на МВС до 70-те години на XX век			
1.3	Съвременно състояние на МВС – от 70-те години на XX век насам			
ТЕМА 2. ЕВРОПЕЙСКА ВАЛУТНА ИНТЕГРАЦИЯ		5	4	
2.1	Концепции за оптималните валутни зони			
2.2	Еволюция на схващанията относно европейската валутна интеграция			
2.3	Европейска валутна система			
2.4	Единна европейска валута и Европейска централна банка			
2.5	Парична политика на ЕЦБ			
2.6	Организация на разплащанията в ЕС – система ТАРГЕТ			
ТЕМА 3. ВАЛУТИ И ВАЛУТЕН КУРС		8	4	
3.1	Общи представи за валутата. Конвертируемост			
3.2	Международни валути – национални в качеството на международни и колективни			
3.3	Същност на валутния курс			
3.4	Фактори, формиращи валутните курсове			
3.5	Котиране на валутите			
3.6	Режими на валутните курсове			
3.7	Паритет на покупателните способности			
3.8	Парични теории за валутните курсове			
3.9	Валутна политика на ЕЦБ			
ТЕМА 4. ВАЛУТЕН ПАЗАР		6	4	
4.1	Специфика и участници			
4.2	Структура на валутния пазар, официален и неофициален пазар			
4.3	Първични инструменти на валутния пазар			
4.4	Вторични (деривативни) инструменти на валутния пазар			
4.5	Сделки на валутния пазар			

4.6	Валутни позиции			
4.7	Правила и обичаи при търговията с валута			
4.8	Евровалутен пазар			
4.9	Валутен арбитраж			
ТЕМА 5. РЕГУЛИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС		2	1	
5.1	Регулиране на валутния курс			
5.2	Методи за прогнозиране на валутния курс			
ТЕМА 6. ВАЛУТЕН РИСК		4	1	
6.1	Същност и предпоставки			
6.2	Откритост за валутен риск			
6.3	Методи за неутрализиране на риска			
ТЕМА 7. СРЕДСТВА ЗА ПЛАЩАНЕ		2	2	
7.1	Същност и правни системи на средствата за плащане			
7.2	Менителница			
7.3	Запис на заповед			
7.4	Чек			
7.5	Международна менителница			
7.6	Кредитни карти и картови разплащания			
7.7	Интернет-базирани средства за плащане			
ТЕМА 8. ФОРМИ НА ПЛАЩАНЕ		2	2	
8.1	Документарен акредитив			
8.2	Инкасо			
8.3	Свободен превод и открита сметка			
8.4	Банкова гаранция			
8.5	Система за обмен на съобщения SWIFT			
8.6	Интернет-базирани форми на плащане			
ТЕМА 9. МЕЖДУНАРОДЕН КРЕДИТ		2	2	
9.1	Видове кредити			
9.2	Стойност на кредита			
9.3	Роля на МВФ в отпускането на кредити			
9.4	Значение на международните кредити за отделните групи държави			
ТЕМА 10. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС И МЕЖДУНАРОДНА ВАЛУТНА ЛИКВИДНОСТ		4	2	
10.1	Същност, структура и записвания в платежния баланс			
10.2	Уравновесяване на платежния баланс			
10.3	Международна валутна ликвидност			
10.4	Регулиране на международната валутна ликвидност			
ТЕМА 11. КРИЗА НА ДЪЛГОВЕТЕ		2	2	
11.1	Външната задлъжнялост – индикатори и терминология			
11.2	Кризата на дълговете и стратегии за преодоляването ѝ			
ТЕМА 12. ВАЛУТЕН БОРД		2	2	
12.1	Същност и функционални характеристики на валутния борд			
12.2	Предимства и недостатъци на валутния борд			

ТЕМА 13. МЕЖДУНАРОДНИ ВАЛУТНО-ФИНАНСОВИ ОРГАНИЗАЦИИ		2	2	
13.1	Международен валутен фонд			
13.2	Световна банка – група организации			
13.3	Банка за международни разплащания – Базел			
13.4	Значение на международните валутно-финансови организации			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	БРОЙ	ИАЗ, ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по избрана тема	1	45
1.2	Литературен обзор	1	20
1.3	Домашна работа – писмена по зададена конкретна задача	2	20
Общо за семестриален контрол:			85
2.	Сесиен контрол		
2.1.	Изпит	1	90
Общо за сесиен контрол:		4	90
Общо за всички форми на контрол:		5	165

IV. ЛИТЕРАТУРА:

Задължителна литература:

1. Илиев, Ив. и др., Международни финанси, Наука и икономика, Варна, 2010.
2. Масларов, Св. и др., Глобални пари и финанси, Издателство на НБУ, С., 2011.
3. Levi, M., International Finance, Routledge, London and New York, 2016 (in print).
4. Стоименов, М., Международни финанси, Очи, С., 2008.

Допълнителна литература:

1. Илиев, Ив. и др., Валутни пазари, плащания, Бургас, 1999
2. Wang, R., The Economics of Foreign Exchange Rates and Global Finance, 2009.
3. Madura, J., International Financial Management, 2008
4. Миркович, К., Международна икономика, С., 2000
5. Пилбийм, К., Международни финанси, С., 1995
6. Радков, Р. и др., Валутни и валутни системи, В.Търново, 2000
7. Савов, Ст., Световно стопанство, С., 2001
8. Стефанова, П., Банки и кредитно посредничество, С., 1999
9. Маринов, Г., Международни финанси и икономика на България, Онгъл, Варна, 2009.
10. Маринов, Г., Международни финанси: Статистически авторегресионни модели с иконометричен софтуер, Онгъл, Варна, 2009.

ВЪПРОСНИК

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСИ”

ТЕМА 1. МЕЖДУНАРОДНА ВАЛУТНА СИСТЕМА

- 1.1 Обща характеристика, същност и елементи на МВС
- 1.2 Еволюция на МВС до 70-те години на XX век
- 1.3 Съвременно състояние на МВС – от 70-те години на XX век насам

ТЕМА 2. ЕВРОПЕЙСКА ВАЛУТНА ИНТЕГРАЦИЯ

- 2.1 Концепции за оптималните валутни зони
- 2.2 Еволюция на схващанията относно европейската валутна интеграция
- 2.3 Европейска валутна система
- 2.4 Единна европейска валута и Европейска централна банка
- 2.5 Парична политика на ЕЦБ
- 2.6 Организация на разплащанията в ЕС – система ТАРГЕТ

ТЕМА 3. ВАЛУТИ И ВАЛУТЕН КУРС

- 3.1 Общи представи за валутата. Конвертируемост
- 3.2 Международни валути – национални в качеството на международни и колективни
- 3.3 Същност на валутния курс
- 3.4 Фактори, формиращи валутните курсове
- 3.5 Котиране на валутите
- 3.6 Режими на валутните курсове
- 3.7 Паритет на покупателните способности
- 3.8 Парични теории за валутните курсове
- 3.9 Валутна политика на ЕЦБ

ТЕМА 4. ВАЛУТЕН ПАЗАР

- 4.1 Специфика и участници
- 4.2 Структура на валутния пазар, официален и неофициален пазар
- 4.3 Първични инструменти на валутния пазар
- 4.4 Вторични (деривативни) инструменти на валутния пазар
- 4.5 Сделки на валутния пазар
- 4.6 Валутни позиции
- 4.7 Правила и обичаи при търговията с валута
- 4.8 Евровалутен пазар
- 4.9 Валутен арбитраж

ТЕМА 5. РЕГУЛИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ НА ВАЛУТНИЯ КУРС

- 5.1 Регулиране на валутния курс
- 5.2 Методи за прогнозиране на валутния курс

ТЕМА 6. ВАЛУТЕН РИСК

- 6.1 Същност и предпоставки
- 6.2 Откритост за валутен риск
- 6.3 Методи за неутрализиране на риска

ТЕМА 7. СРЕДСТВА ЗА ПЛАЩАНЕ

- 7.1 Същност и правни системи на средствата за плащане
- 7.2 Менителница
- 7.3 Запис на заповед
- 7.4 Чек
- 7.5 Международна менителница
- 7.6 Кредитни карти и картови разплащания

7.7 Интернет-базираны средства за плащане

ТЕМА 8. ФОРМИ НА ПЛАЩАНЕ

- 8.1 Документарен акредитив
- 8.2 Инкасо
- 8.3 Свободен превод и открита сметка
- 8.4 Банкова гаранция
- 8.5 Система за обмен на съобщения SWIFT
- 8.6 Интернет-базираны форми на плащане

ТЕМА 9. МЕЖДУНАРОДЕН КРЕДИТ

- 9.1 Видове кредити
- 9.2 Стойност на кредита
- 9.3 Роля на МВФ в отпускането на кредити
- 9.4 Значение на международните кредити за отделните групи държави

ТЕМА 10. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС И МЕЖДУНАРОДНА ВАЛУТНА ЛИКВИДНОСТ

- 10.1 Същност, структура и записвания в платежния баланс
- 10.2 Уравновесяване на платежния баланс
- 10.3 Международна валутна ликвидност
- 10.4 Регулиране на международната валутна ликвидност

ТЕМА 11. КРИЗА НА ДЪЛГОВЕТЕ

- 11.1 Външната задлъжнялост – индикатори и терминология
- 11.2 Кризата на дълговете и стратегии за преодоляването ѝ

ТЕМА 12. ВАЛУТЕН БОРД

- 12.1 Същност и функционални характеристики на валутния борд
- 12.2 Предимства и недостатъци на валутния борд

ТЕМА 13. МЕЖДУНАРОДНИ ВАЛУТНО-ФИНАНСОВИ ОРГАНИЗАЦИИ

- 13.1 Международен валутен фонд
- 13.2 Световна банка – група организации
- 13.3 Банка за международни разплащания – Базел
- 13.4 Значение на международните валутно-финансови организации

ЛИТЕРАТУРА:

1. Илиев, Ив. и др., Валуты, пазари, плащания, Бургас, 1999
2. Илиев, Ив. и др., Международни финанси, СТЕМО, В., 2003
3. Масларов, Св., Валута и международни финанси, Принцепс, С., 2003
4. Минасян, Г., Паричният съвет в България, С., 1998
5. Миркович, К., Международна икономика, С., 2000
6. Пилбийм, К., Международни финанси, С., 1995
7. Радков, Р. и др., Валуты и валутни системи, В.Търново, 2000
8. Савов, Ст., Световно стопанство, С., 2001
9. Стефанова, П., Банки и кредитно посредничество, С., 1999
10. Стоименов, М., Международни финанси, Тракия 2003

Изготвил въпросника:

(доц.д-р Г.Маринов)